

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Postilla Guillermi super Epistolas et Euangelia: per totius
anni circu[m]itum: De tempore/ Sanctis/ et pro defunctis**

Guilelmus <Parisiensis>

Basel, 1513

VD16 E 4385

Jn oct[auas] pasch[a]e Euangeliu[m]. Cum esset sero.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30573

A mēsam. a **E**t accepit panem. quem de nouo sua omnipotenti virtute creauerat. b **E**t dabant eis et pisces similiter. eo modo diuidebat eis et distribuebat sicut ante passionem; ad declarandaz suam resurrectiōnem. Dicunt enim aliqui doctores satis probabilitate: q̄ se diuidebat cibaria sola manu: sicut alius cum culello: et in hoc discipuli cognoverunt eus.

c **H**oc iam tertio manifestatus est iesus discipulis suis cū resurrexisset a mortuis. **E**n octaua Pasche Euāgeliū Iohāns xx. e. i fine

B **C**um pluries manifestauerat seipsum: cum in ipsa die resurrectionis quinque apparuit: ergo ista apparitio dicatur tertia: non in numero apparitio numerum sed in ordine dierum: ut primo dicatur manifestatus in die resurrectionis: secundo in octaua pasche: et tertio hic. Unde circa presens euangelium ubi dicitur: Manifestauit se iterum iesus discipulis suis ad mare galileę. Chrysostomus dicit q̄ euangelista nominat hic locū ubi hec manifestatio ē facta: quia illuc et apostoli iuerunt in quo ostenditur q̄ magnaz partem timoris eorum christus abstulerat: ut auderent manifeste errare de domo: non enim ultra in domo reclusi erant. Unde hic queritur: cur iam et non prius iuerunt pescari? Respondeat s̄m Augustinus: quia iam magistro recedente nō habebat unde viuerent: quam penuria etiam christus induxit: ut punctione eum agnoscerent. Secundo queritur: cur Petrus ad

punctionem redit quā semel reliquit? Re spōder Gregorius: q̄ licita ars erat nutriendi se per arem pescandi: igitur t̄c. Sanctus vero Matthēus ad telonēm non ultra refedit: q̄ sit vix sine peccato. Queritur tertio: unde recuperunt nauim et

retia q̄ t̄c. resignaverunt? Respondeat autem Chrysostomus: mutuauerunt a p̄pinq̄s. Quarto queritur: cur nihil poterunt capere? Respondet q̄ deus ita disposuit: vt p̄ miraculuz doceret eos christū agnoscere.

En octaua Pasche Euāgeliū Iohāns xx. e. i fine

Q̄ uis erat sero esset die illa. Iohannes. xxi. Luce. xxii. Historia huius euāgeliū facta est ipso resurrectionis domini die p̄ prima parte: pro secunda autē parte in octaua pasche. Ante initium illius euāgeliū scribit sanctus Iohannes in eodez capitulo

p 5

In octa. Pasche

E consolari sua apparitione. a **¶** Et fores essent clause vbi discipuli erat congregati ppter metum iudeoruz: qd ex diuina ordinatione factum est vt iesus intraret ad discipulos ianuis clausis: vt ostenderet se habe re corp gliscatus.

b **¶** Lenit iesus et stetit in medio eoru. vnde: Ibi duo vel tres cogregati fuerint in noite meo: ibi sum in medio eoru. c **¶** Et dixit eis: Pax vobis. Tbo. quasi dicet: non turbemini nec timeatis: ego sum qui pacem vobis promisi. et pacez vobis predicau. et ideo ex auditu salutis potestis me agnoscere d **¶** Et cu hoc dixisset:

F ostendit eis manus et latus: gauissi sunt sed id est meus iudeoz ablatus est eis alia qualiter f **¶** discipuli viso domino. Dixit ergo eis iterum: Pax vobis: sicut erat doceam fidem. b misit me pater et ego mitto vos: semper dolassimum hec cum dixisset insufflavit et dividit odorem: in quo dedit discipulis spiritum sanctum. xit eis: Accipite spiritum sanctum nam sacerdotes dicunt ministerialiter remittere peccata. quodrum remiseritis peccata: remittuntur eis: et quorum retinueritis retenta sunt. Thoma autem unus ex duodecim qui dicit dydimus: non erat cum eis qui venit iesus. Dixi: runt gei alii discipuli o

Pro eo. Iterat oblationem pacis: ut misteri ppter sui aduentum esse pacificata: et que in celis: et que in terra sunt. g **¶** Si cui misit me pater. s. ad veritatem fidei inuiciendaz in iudea. h **¶** Et ego mitto vos: ad eandem publicandam per vnuersum mundum. In signo huius dixit eis in die ascensionis. Ite in munera vnuersalia predicare. vniuersus huius ergo ei alii disci: quod boni rumores cito

exiuit sonus eorum. Et quia exercitio huius officiū nō poterit convenienter fieri sine gratia spūsancti: ideo sequit. i **¶** Et cū hec dicisset insulsi. et r. Tbo. omnes per hunc sic status pcedebat dore ipsius iesu christi: ita spūscens qd dabat

in statu pcedit ab ipso filio iesu christo sic pcedit a patre: qd est contra glorias: q negant spūsanctis pcedere a filio. k **¶** Quorū remi. pcc. remit. eis. id est qd solvit solita sunt.

¶ Et qd retinet. sunt. i. qd ligaturit ligata sunt. vñ dicit: Quocumq; ligauerit lug terrā erat ligata et in celis: et quocumq; solverit lug terram erunt soluta et in cel. Sorr. ista portestas intelligenda est clavis nō errante. Tunc autem errat qd sacerdos soluit illam quem deus nō soluit: vel qd ligat: quem deus nō ligat. m **¶** Thoma autem vnius ex duo. qui dicit dy. i. dubius. n **¶** Mon erat cum eis qui ve. ie. Ly. ipse enim

inter alios discipulos videt magis fuisse timidus. Et ideo tardius venit ad locum vbi congregabantur discipuli: et ideo ppter tarditatem suā proutus est illa visione christi: hoc autem factū est diuina ordinatio: ppter nostra confirmationē. vñ Greg. Dū ille ad fidem palpando reduxit: nostra mēs omni dubitatione postposita in fide solidat. o **¶** Dixerunt ergo ei alii disci: quod boni rumores cito

A nunciatur. a **C**uidimus dñm. sic em
 eum ante passionē nominabāt. b **I**llē
 autē dixit eis: Nisi videro in manib⁹
 bus eius fixurā clauoz. s. vt probē vi
 su. c **E**t mit. dīg. mēu in lo. clā. et
 mit. ma. r̄c. vt p
 bem tacu. Ibi em
 duo sūr sc̄ius q̄ mi
 n⁹ p̄n decipi. l. vi
 sus tac⁹. d **E**t
 p̄di. oc. ite. r̄c.
 Ly. facio infuallo
 Cbrill⁹ apparet
 discipulis: q̄r nō co
 verfasat quotidie
 vel cōtinue cū eis:
 vt ostenderet se re
 surrexisse ad vitam
 immortalem ab ho
 minib⁹ hui⁹ mun
 di separata e **C**le
 nit ic. ia. clau. vt
 ostenderet corpus
 glorificat⁹. f **E**t
 stetit in me. eoz
 vt posset ab omni
 bus videri. g **E**t
 dixit eis. Pax vob.
 q̄ sic salutare con
 fuerat discipulos
 suos: z etiā sic do
 cuerat discipulos
 salutare alios ho
 mīes. vñ dīcī. In
 quācunqz domā
 strauerit: p̄mā di
 cite: Pax huic do
 minū. h **D**einde
 dicit thome. In
 fer dīg. tuū huc
 vt probes p̄ tacu.
 i **E**t vide ma
 nus meas. vt. p
 bes per vīsum.
 k **E**t affer. id ē
 applica. l **A**ha
 num tuā: et mit
 te in lat⁹ mēu: et
 noli esse incredulu

lus sed fidel. quād dīcat. Propter tua
 dubitationem sanandā ostendo tibi vul
 nera mea. Unde Aug⁹ in li. de trinita. dī
 cit: q̄ thomas palpauit cicatrices christi.
 m **R**espōdit thomas et dīxit ei.
 Dominus me⁹
 et deus meus.
 Tho. ecce perfecta
 fides: quia cōates
 humanitatē et dei
 tate christi. Domi
 nus: quantū ad hu
 manitatē qua nos
 redemit. De⁹ quā
 tū ad dītācū nos
 creauit. n **D**icit
 ei iesus: quia vi
 disti me thoma
 scilicet hominem.
 o **C**redidisti.
 scilicet deū. Lyra.
 Mā Thomas ali
 ud vidit et aliud
 credidit: quia hu
 manitatē vidit:
 et deitatem que in
 presenti videri nō
 potest credidit.
 p **B**eatī qui
 non viderunt et
 crediderunt. Ly
 ra. i hoc stat solu
 tio nostra: q̄r Chri
 stum nō vidimus:
 et tamen credimus
 ipsum veraciter es
 se sub specie panis
 in sacramento.
 q **M**ulta quī
 dem talia signa
 fecit Jesus i cō
 spectu discipu
 loz suorum que
 non sunt scripta
 in libro hoc. Bo
 gannis euangeliū
 pauciora signa par
 rauit q̄s omnes alij
 euāgeliste: quia vñ
 remaneant canonicas partibus

Officium I. post octa. Pasche

Et tunc scriptae et signa que alii scriperunt omisit. a **H**ec autem scripta sunt. ut credatis quia Jesus est filius dei. scilicet naturalis in potentia sibi per omnina equalis: et per consequens idem in dignitate: quia natura diuina est iudicii subtilis. b **L**et et credentes quod Iesus incarnatus passus mortuus sepultus regressus ab inferno celum ascendens: vera ergo habet erus est dei filius.

*in figura non habens
fons natus sed fons
mortuus regresus ab inferno
et regredens ad celum ascensio
nem vero mundi
rege habet erus est dei filius.
scripta p. Christo
apostolos quid ha
bitatis: sed eterna
in qua clare videbi
tur quod nunc cre
datur. d **C**In nomine eius. id est per fidem nominis eius.*

Ac. 4. b **V**nde dicis. Nec aliud est nomine sub celo datum hominibus: i quo oporteat nos salvos fieri. **V**nde circa personam euangelium ubi dicitur. Accipite spiritum sanctum: eum: quorum remissitis peccata remittitur eis et ceterum. **T**idetur quod nisi sacerdos habeat spiritum sanctum: non potest soluere: quod dicit primo. Accipite spiritum sanctum: et postea subdit. Quorum remissio peccatorum remittuntur eis. Respondetur quod sacerdos absolvit ex officio: et non ex vice merito: et sic sacerdos bonus emalitus in virtute ipsius sancti remittit peccatum quod in virtute characteris ordinis quem datur a ipsius sancto: qui operatur in sacramentis. **G**loria. Quorum remissio est: id est quos dignos remissione iudicaveritis duabus

clauibus: scilicet potestas et discretio. **R**emittunt eis. i. tu dñs approbat remissionem petrum. Et quo non remiserit deus non approbat. **C**hrys. Sicut rex principem mittes dat ei praece mittere in carcere et emittere. Ex quo patet quod sacerdos est minister et instrumentum tuum animarum dei.

O **S**o. suz. Postilla pa. bo.

Bonus pa. ani-

mā suaz dat et.

Joannis. p. Histo-

ria huius euangeliū

facta est anno chri-

sti. xxxij. v. kalēn.

Octobris: i. sabba-

to: luna. xii. indicio-

ne. v. Ante initium

illius euangeliū scri-

bit sacerdos Joannes

in eodem capitulo. q. Chri-

stus dixit discipulis suis.

Ego sum ostium:

quod me si quis introi-

erit salvabitur: et in-

greditur et egredi

etur: et pacuia inuen-

ietur. **T**unc postmo-

dum sequitur euangeliū.

bo. e **C**Ego sum

pa. bo. **L**y. In pri-

ti euā ponit euāgeliū

pastoris et etiā mer-

cenariū: quod bonū pa-

stor debet habere affi-

ctionē ad gregē: in-

tantā quod per eos in-

cessēt sustineat morē. **G**udit. **F**Bo-

nus pa. a. su. i. vitā corpore. **G**Dat?

spōte et voluntarie. **b** Pro ouī. suis.

Implicant hoc ipse christus: quod animā sua

preciosissimā dedit: pro salute mundi. **G**hi. Ani. I. Jod.

imā suā: pro nobis posuit: et nos debemus: pro

fratribus nostris alias ponere. **i** **C**herce-

na. **a**utē et qui non et. **D**icit agit condic-

Filio tempore: **B**ixit Jesus discipulis suis. **E**go sum p̄sona corporalem. **s**alutem. **P**stor animā suā dāt p̄dōibus. **s**alutem. **P**stor mercedem temporalem afferat. **P**onit euāgelistā p̄dōtē. **P**astoris et etiā mercenariū: quod bonū p̄stor debet habere affectionē ad gregē: in tantā quod per eos in cessēt sustineat morē. **G**udit. **F**Bo-nus pa. a. su. i. vitā corpore. **G**Dat? spōte et voluntarie. **b** Pro ouī. suis. Implicant hoc ipse christus: quod animā sua preciosissimā dedit: pro salute mundi. **G**hi. Ani. I. Jod. imā suā: pro nobis posuit: et nos debemus: pro fratribus nostris alias ponere. **i** **C**hercena. **a**utē et qui non et. **D**icit agit condic-